

موقعیت
جهانگیر
مقرگردن مهندسی و پدافند غیر عامل سپاه الغدیر استان یزد

نگارش و تدوین: عباس رنجبر
به سفارش: معاونت مهندسی و پدافند غیر عامل سپاه الغدیر استان یزد

سرشناسه	رنجبر، عباس. ۱۳۳۷ - گرد آورنده
عنوان و نام پدیدآور	موقعیت جهاد اکبر: مقررگردان مهندسی رزمی تیپ ۱۸ الغدير/نگارش و تدوين عباس رنجبر؛ به سفارش معاونت مهندسی و پدافند غير عامل سپاه الغدير استان يزد.
مشخصات نشر	يزد: سپاه پاسداران انقلاب اسلامي (يزد)، سپاه الغدير، مركز حفظ آثار و نشر ارزشهاي دفاع مقدس، ۱۳۹۵.
مشخصات ظاهري	۲۲۳ ص؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۹۵۴۶۱-۴-۵: ۱۰۰۰۰۰ ريال
نوع ثبت رست نویسی	فنيي
عنوان بزرگ	مقرر گردان مهندسی رزمی تیپ ۱۸ الغدير.
نوع	سپاه پاسداران انقلاب اسلامي (يزد)، سپاه الغدير، تيپ ۱۸
موضوع	جنگ ايران و عراق، ۱۳۵۹-۱۳۶۷ -- شهيدان -- سرگذشتنامه
موضوع	Iran-Iraq War -- ۱۹۸۰-۱۹۸۸ -- Biography -- Martyrs
موضوع	شهيدان -- ايران -- يزد
موضوع	Martyrs -- Iran -- Yazd
شناسه افزوده	سپاه پاسداران انقلاب اسلامي (يزد)، سپاه الغدير، مركز حفظ آثار و نشر ارزشهاي دفاع مقدس
شناسه افزوده	سپاه پاسداران انقلاب اسلامي (يزد)، سپاه الغدير، معاونت مهندسی و پدافند غير عامل
رده بندی کنگره	DSR ۱۶۲۸-۱۶۸۰-۹۵
رده بندی ديویی	۹۵۵/.۲۳۰۹۱۱
شماره کتابشناسی ملی	۴۱۳۳۸۰

عنوان کتاب:	موقعیت جهاد اکبر (مقررگردان مهندسی رزمی تیپ ۱۸ الغدير)
نگارش و تدوين:	عباس رنجبر
طرح جلد و صفحه آرا:	محمد مهدي ميرزا بابايي
شابک:	۹۷۸-۶۰۰-۹۵۴۶۱-۴-۵
ناشر:	مركز حفظ آثار و نشر ارزشهاي دفاع مقدس و سپاه الغدير استان يزد
نوبت چاپ:	اول - ۱۳۹۵
شمارگان:	۳۰۰۰ جلد
قیمت:	۱۲۰۰۰ تومان

کليه حقوق اين اثر متعلق به مرکز حفظ آثار و نشر ارزشهاي دفاع مقدس و سپاه الغدير استان يزد مي باشد.

○ فهرست

● پیشگفتار/۱۱

● سخنی با خواننده/۱۵

● مقدمه/۱۷

○ آشنائی با مهندسی رزمی و نقش آن در جنگ ۱۷

● بخش اول: تیپ مستقل ۱۸ الغدیر یزد

و گردان مهندسی رزمی در دفاع مقدس/۲۱

○ چگونه شکل گیری تیپ ۲۳

○ اولین فرمانده ۲۳

○ دومین فرمانده ۲۴

○ اولین فرمانده گردان مهندسی رزمی تیپ: ۲۴

○ اولین مأموریت ۲۵

○ نقش گردان مهندسی ۲۵

○ آغاز عملیات خیبر راه آبی حضرت یگانہ الغدیر ۲۶

○ مهندسی در عملیات خیبر ۲۶

○ ... و آنها که به معراج رفتند ۲۸

○ و باز هم سنگر فرماندهی شاهد یک جبهه دیگر ۲۹

○ خط پدافندی کوشک ۳۰

○ فرمانده جدید گردان مهندسی رزمی ۳۲

○ یگان درگیر جنگ آبی ۳۳

○ حاج ابراهیم کنار دست رانندگان لودر و بلدوزر! ۳۵

○ سایر فعالیت‌های مهندسی ۳۷

○ نخل برداری به سبک جبهه ۳۸

○ ماجرای تونلی که به نام «عموحسین» ثبت شد! ۳۹

○ ساخت سرپناه ۴۰

- استقرار در خط پدافندی سلمچه ۴۱
- جاده‌هایی که به جای شن و ماسه، با «صدف» زیرسازی شد! ۴۲
- منطقه طلایه و هور، مهیا برای عملیات بدر ۴۲
- تجربه‌ای دیگر ۴۳
- جاده خندق، تنها دستاورد عملیات بدر ۴۴
- خاطره‌ای از پس خاطره دیگر، گاهی تلخ و گاهی شیرین! ۴۷
- دفاع همچنان باقی است! ۴۹
- حیات و زندگی ۵۰
- مرقد چهارم کبر ۵۰
- گردان پدس، وروته کشاورزی! ۵۲
- آغاز عملیات والفجر ۸ با عور از اروند ۵۵
- دفاع متحرک ۵۶
- فک، دستخوش تعرض دشمن ۵۸
- فاو ۵۸
- آنها که رفتند ۶۰
- موقعیت نامعلوم ۶۳
- عملیات کربلای چهار ۶۵
- عملیات کربلای ۵ ۶۶
- نجات بالگرد هوانیروز ۷۰
- شهادت جمعی از سرداران الغدير ۷۱
- همکاری با گردان مستقل قائم ۷۲
- عملیات کربلای ۸ ۷۴
- ادامه نبرد در جبهه شمالغرب ۷۷
- چهارمین دوره فرماندهی با انتصاب حاج اکبر آقابابائی ۷۷
- استقرار تیپ در محور سردشت ۷۸

- عملیات نصر ۷ - غرب سردشت ۸۰
- عاشورای حسینی در شهر بوکان ۸۱
- ماووت، دومین محور عملیاتی در شمال غرب ۸۱
- ارتفاعات «گردهرش» زیر بای الغدیریان ۸۲
- جلسه مهندسی یگان‌ها در موقعیت شهید بروجردی ۸۳
- جنگ با غول سرما و قهر طبیعت ۸۴
- بیت المقدس ۲ - شمال سلیمانیه ۸۵
- اعلام آمادگی برای اجرای مأموریتی جدید ۸۹
- حمله به شهر خاموش ۹۱
- عملیات بیت المقدس ۴ ۹۲
- بازگشت به جنگ ۹۴
- عملیات بیت المقدس ۷ ۹۵
- پذیرش قطعنامه ۵۹۸ توسط ایران ۹۶
- برکات جنگ از نظر امام خمینی (ره): ۹۸

● بخش دوم: نگاه اجمالی به زندگی و وصیت‌نامه

شهدای گردان مهندسی رزمی بیت المقدس / ۹۹

- شهید حسین خسروی ۱۰۱
- شهید اکبر کرمی ۱۰۳
- شهید محمد جلال شکاری ۱۰۶
- شهید محمد حسن زارع: ۱۰۸
- شهید حسن امیدوار: ۱۱۰
- شهید جلیل مدیری ۱۱۴
- شهید محمد عرب زاده ۱۱۸
- شهید محمد رضا بابایی ۱۲۱
- شهید محمد ابراهیم دستگزار ۱۲۴

- شهید علیرضا حکیم آبادیان ۱۲۷
- شهید رمضان کلانتری ۱۲۹
- شهید حسین دهقانی زاده ۱۳۲
- شهید فضل الله سلطانی ۱۳۴
- شهید جلال پور طالبی ۱۳۶
- شهید سید فضل الله میر کریمی ۱۳۸
- شهید حسن عبداللهی ۱۴۰
- شهید علم جعفری ۱۴۲
- شهید ابوالقاسم رارع ۱۴۶
- شهید کامران بهشت ۱۴۸
- شهید رضا رارع ۱۵۲
- شهید جلال رشید ۱۵۶
- شهید اسماعیل حصار ۱۵۹
- شهید محمدرضا صفایی ۱۶۲
- شهید حمیدرضا سمیعی ۱۶۶
- شهید محمدرضا خیری ۱۶۸
- شهید عباس فتوحی ۱۷۰
- شهید محمدرضا تشکری ۱۷۲
- شهید علیرضا نصیری زاده ۱۷۴
- شهید محمد آهنگری ۱۷۶
- شهید علی زارع زاده ۱۷۸
- شهید عباسعلی خیری ۱۸۱
- شهید سید احمد طباطبایی ۱۸۷
- دعای پایانی) ۹۸۱
- ... به پاس قدردانی: ۱۸۹
- سخن آخر: ۱۹۱

● بخش سوم: به روایت عکس/ ۱۹۳

○ پیش‌گفتار:

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

با سلام و درود به روح پرفتوح امام خمینی (ره)، بنیان‌گذار نظام مقدس جمهوری اسلامی و آرزوی سربلندی و سلامتی مقام معظم رهبری حضرت امام خامنه‌ای (مدظله العالی) و درود بی‌پایان به ایران پاک و مطهر شهدای گران‌قدر انقلاب اسلامی و هشت سال دفاع مقدس، تربیت سرداران و سه هزار و هشتصد و پنجاه شهید استان یزد.

بی‌شک یکی از دوره‌های سرافرازی ایران اسلامی دوران هشت ساله دفاع مقدس است که استکبار جهانی در جهت نابودسازی این نظام مقدس با تمام توان خود وارد صحنه شد، ولی عنایت حق تعالی و رهبری مدبرانه حضرت امام خمینی (ره) برکت خون شهدا و همت والای ملت مسلمان و فهیم ایران به جهانیان نشان داد که هیچ قدرت مادی نمی‌تواند با یک نظام ولایی مبارزه

کند. در این دوران برای اولین بار در طول تاریخ، دشمن نتوانست حتی یک وجب از خاک کشور عزیزمان را جدا نماید و حضرت امام خمینی (ره) توانستند با رهبری و تدابیر پیامبرگونه خود، بین اقشار ملت ایران وحدت و یکدلی ایجاد کرده و انقلاب مردم ایران را به قیام عاشورا پیوند دهند.

حضرت امام خمینی (ره) برای اولین بار در روز ۲۲ بهمن سال ۱۳۶۰ به مناسبت سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی اصطلاح «دفاع مقدس» را به کار بردند آن جایی که در وصف رزمندگان فرمودند: «هیچ قدرتی به فضل خداوند متعال نمی تواند آن را از دفاع مقدس بازدارد».

دفاع مقدس و جنگ هشت ساله به عنوان سند استقامت و پایداری ملت شریف ایران در صحیفه تاریخ و خاطره زمان ثبت و ضبط است و بر بازماندگان دفاع مقدس لازم است که حماسه ها، رشادت ها و ایثارگری های آنان را که همچون یاران امام حسین (ع) در راه حق جان فشانی نموده اند، زینبوار بازگو نمایند تا نسل های آینده در رشادت های گذشتگان خود بیشتر بدانند و به آن افتخار کنند.

سپاه الغدیر استان یزد در نظر دارد به منظور انجام این مهم، اقدام به مجموعه ای تألیفاتی در این زمینه نماید که نمونه آن ها سندی بر نقش استان یزد در دفاع مقدس باشد و با توجه به گستردگی این مطالب، تألیفات به پنج دسته تقسیم می گردد:

کتاب های دسته (الف): دربرگیرنده موضوعات شهادت طلبی مردم استان در تاریخ، شهدای استان در مبارزه با رژیم طاغوت، چگونگی شکل گیری نهادهای انقلابی، کمیته انقلاب اسلامی و سپاه پاسداران انقلاب اسلامی در استان.

نقش آفرینی استان قبل از شروع دفاع مقدس به ویژه نقش سپاه پاسداران در استان، جریان حمله نظامی آمریکا به طبرستان، نقش استان در سیستان و بلوچستان، مأموریت استان در غائله کردستان و همچنین نقش رزمندگان استان یزد در دفاع مقدس قبل از تشکیل تیپ ۱۸ پیاده سپاه الغدير در مهر ماه سال ۱۳۶۲ (به عنوان یک نقطه عطف در نقش استان در دفاع مقدس) می باشد.

کتاب های دسته (ب): شامل مجموعه تالیفاتی با موضوع نقش تیپ ۱۸ الغدير در عملیات آفریسی و دفاعندی در دوران دفاع مقدس و کارنامه عملکرد آن بعد از دفاع مقدس - کنور.

کتاب های دسته (ج): شامل مجموعه تالیفاتی با موضوع نقش شهرستان های استان به صورت تک تار در دفاع مقدس (مثلاً نقش شهرستان ابرکوه در دفاع مقدس).

کتاب های دسته (د): شامل مجموعه تالیفاتی با موضوع نقش اقشار مختلف جامعه در هشت سال دفاع مقدس شامل پزشکی، دانش آموزان و فرهنگیان، طلاب و روحانیون، کسبه و بازاریان و ...

کتاب های دسته (ه): شامل مجموعه اشعار، خاطرات، ادبیات، زندگی نامه شهداء، رزمندگان استان و ...

کتاب پیش رو از مجموعه کتاب های دسته (ب) است که به نقش نیروهای گردان مهندسی رزمی تیپ مستقل ۱۸ الغدير در دوران دفاع مقدس و همچنین خاطرات سنگرزازان بی سنگر پرداخته است و بخشی را نیز به زندگینامه و وصیت نامه شهدای این گردان اختصاص داده است.

امید است با استعانت از حضرت ولی عصر (عج) و روح ملکوتی و پرفتوح امام راحل (ره) و شهدای گران قدر اسلام بتوانیم گامی هرچند کوچک در ثبت نمودن سند ولایتمداری مردم استان یزد در دوران پرافتخار انقلاب اسلامی ایران برداریم. از تمام ایثارگران و رزمندگان دفاع مقدس استان یزد تقاضا داریم. اهمیت عالی خود، مرکز حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و بسیج سپاه الغدیر را در این امر مهم یاری رسانند.

در پایان از حمایت و پشتیبانی معاونت محترم مهندسی و پدافند غیرعامل سپاه الغدیر استان یزد که در خلق این اثر نقش مؤثری ایفا نموده است قدردانی می‌شود.

مرکز حفظ آثار و نشر ارزش‌های دفاع مقدس و بسیج
سپاه الغدیر استان یزد

• مقدمه:

○ آشنائی با مهندسی رزمی و نقش آن در جنگ

یکی از واحدهای تشکیل دهنده سازمان رزمی، لشکرها، واحد مهندسی رزمی است. مهندسی مأموریت دارد با ایجاد مانع و رفع موانع در عملیاتهای پدافندی و آفندی باعث متوقف شدن، کند شدن و کانالیزه شدن حرکت نیروهای دشمن شده و یا باعث تسهیل و سرعت بخشیدن به حرکت نیروهای خودی گردد، همچنین مأموریت دارد نسبت به احداث استحکامات که نمونه شاخص آن انواع سنگرهاست اقدام نموده و با وسائل لازم را در اختیار واحدهای عملیاتی و پشتیبانی قرار دهد.

چنانچه ما نظری به جنگهای صدر اسلام بیندازیم حفر کانال یا خندق اطراف شهر مدینه بنا به پیشنهاد جناب سلمان فارسی و موافقت پیامبر

گرامی اسلام(ص) در جنگ احزاب که به جنگ خندق نیز نام گرفت، یک کار مهندسی بود. تجربه نشان داده است که میزان موفقیت در جنگ‌ها به میزان اهمیت دادن به مهندسی در جنگ بستگی داشته است.

مهندسی در جنگ هشت ساله ایران و عراق جایگاه ویژه و خاصی داشت. به جرات می‌توان گفت توجه خاص به مهندسی و اجرای طرح‌های عظیم مهندسی بود که سرنوشت جنگ را به نفع ما تغییر داد. پروژه بزرگ غرقاب سازی منطقه، حمله و دشت آزادگان در ماه‌های اول جنگ که به ابتکار شهید بزرگوار، آیت الله العظمی چمران به اجرا درآمد و دشمن را زمین گیر نمود، یک اقدام مهندسی بود. و صدها طرح و پروژه دیگر که اگر بخواهیم به همه آنها بپردازیم بحث طولانی خواهد شد.

در پی تهاجم گستاخانه ارتش عراق به کشور جمهوری اسلامی و شکل گیری یگان‌های رزم سپاه برای مقابله با دشمن، واحدهای مهندسی رزمی نیز جزء سازمان رزم یگان‌ها و بعنوان یک بازو قوی و قابل اتکاء برای فرماندهان جایگاه خود را پیدا نمود. در آن زمان مهم بود که مهندسی یگان در چه قالبی باید تعریف شود. آیا بعنوان یک گردان باشد یا غیر از آن. آنچه مهم بود این بود که مهندسی یگان باید بتواند با دستگاه‌های نیاز یگان بر اساس مأموریت ذاتی خود باشد و به همین دلیل گاه‌گاه بند در بیشتر مأموریت‌های محوله، فراتر از حد تکلیف انجام وظیفه می‌نمود. همان‌طور که یگان‌های سپاه در طول جنگ به اقتضای مأموریت‌شان می‌بایست تغییر شکل و تغییر ماهیت می‌دادند. برای مثال؛ یگانی که امروز عملیات در کوهستان را انجام می‌داد می‌بایست فردا عملیات آبی خاکی را اجرا نماید و مهندسی یگان نیز می‌بایست این انعطاف پذیری را برای اجرای مأموریت‌های مهندسی

در هر شرایط داشته باشد. گاهی عملیات در مناطق هور بود، باید گروهان‌های پل و اسکله تقویت و فعال می‌شد. گاهی در دشت‌های جنوب مأموریت داشتیم، می‌باید گروهان عملیات خاکی تقویت می‌شد و گاهی در کوهستان بودیم که می‌بایست گروهان راهسازی ما چند برابر می‌شد.

من توان گفتم مهندسی تنها واحدی است که در هر شرائط از جنگ، جزء کارترین واحدهاست. قبل از عملیات، کار آماده سازی راههای مواصلاتی، تقویت خاکریزها و سنگرها و تدارک برای عملیات را بر عهده داشت. حین عملیات، کار احداث خاکریز، ساخت سنگرهای جدید و ایجاد و ترمیم راههای تدارکاتی و پشتیبانی را انجام می‌داد و بعد از عملیات نیز کار تقویت خاکریزها و سنگرها و بازسازی جاده‌ها و دهها مأموریت گوناگون دیگر را عهده‌دار بود. در واقع می‌توان گفت واحد مهندسی رزمی پیوسته در حال جنگ بود و عناصر مهندسی پرتلاش‌ترین عناصر جنگ و جبهه بودند.

واحد مهندسی رزمی تیپ ۱۸ الغدير افتخار دارد که با بهره‌مندی از حداقل ۶۰ دستگاه انواع ماشین‌آلات مهندسی، اعزام سازمانی و یا غنیمتی و در اختیار داشتن میانگین ۱۵۰ نفر نیروی اسان محارب شهادت طلب، در ۱۲ عملیات آفندی و ۲۰ عملیات پدافندی، قریب به ۱۰ سال، یعنی از زمان تشکیل تیپ در مهر ۶۲ تا پایان جنگ، مأموریت‌های خود را به نحو مطلوب انجام داده و پشتیبان رزمندگان الغدير باشد. وجود دهها جانباز و ۳۲ شهید سرافراز، گواه و سند افتخار این واحد است. پس از جنگ نیز این واحد پشتیبانی رزم، تحت عنوان «گردان مهندسی رزمی» این آمادگی را داشته و دارد تا بنا به دستور، با بهره‌گیری از تجربیات گذشته، مجری طرح‌های عمرانی و دفاعی کشور باشد.